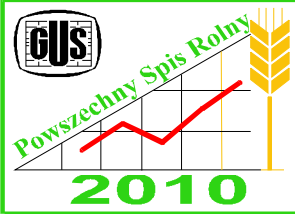
	URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 Warszawa		
	Informacja sygnałna	Data opracowania 14.06.2010 r.	
Kontakt: e-mail: sekretariatUSWAW@stat.gov.pl tel. 22 464 23 15, 22 464 23 12 faks 22 846 76 67		Internet: www.stat.gov.pl/warsz	

ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM W 2009 R.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

Źródło informacji stanowiły wyniki przeprowadzonych w 2009 r. badań z zakresu użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, wynikowego szacunku plonów i zbiorów upraw rolnych i ogrodnich oraz pogłowia zwierząt gospodarskich.

Dane opracowano na podstawie badań reprezentacyjnych prowadzonych w wylosowanych gospodarstwach indywidualnych, wyników sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek (z udziałem mienia sektora publicznego i prywatnego) oraz ocen i ekspertyz rzeczoznawców GUS.

Dane o gruntach ornych, sadach, łąkach i pastwiskach nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie w związku z wprowadzeniem od 2007 r., zgodnie z metodologią Eurostatu, dodatkowego podziału użytków rolnych (użytki rolne w dobrej kulturze rolnej i użytki rolne pozostałe).

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika.

W danych (wyrażonych w liczbach bezwzględnych i względnych) mogą wystąpić drobne rozbieżności w sumowaniu na ogółem wynikające z automatycznych zaokrągleń. Liczby te są poprawne merytorycznie.

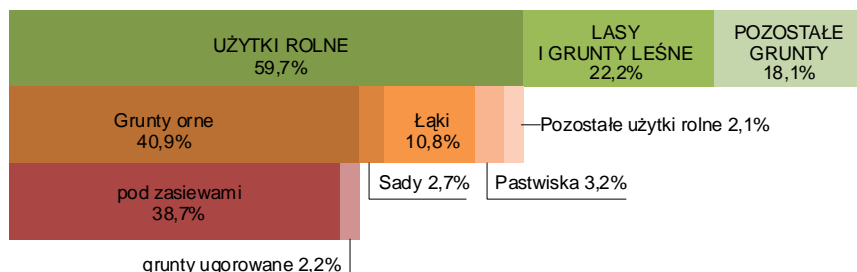
UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

W 2009 r. **ogólna powierzchnia województwa według granic administracyjnych** wynosiła 3555,8 tys. ha, co stanowiło 11,4% powierzchni kraju. Użytki rolne stanowiły 58,8% (2089,3 tys. ha), lasy i grunty leśne – 22,7% (808,9 tys. ha), a pozostałe grunty – 18,5% (657,6 tys. ha).

Łączna powierzchnia gruntów użytkowanych w 2009 r. przez **jednostki sektora prywatnego i publicznego mające siedzibę na terenie województwa mazowieckiego** wynosiła 3668,9 tys. ha. Grunty sektora prywatnego oszacowano na 2955,5 tys. ha, tj. o 24,0 tys. ha (o 0,8%) więcej niż w 2008 r., a sektora publicznego na 713,4 tys. ha, tj. o 24,0 tys. ha (o 3,3%) mniej.

Struktura użytkowania gruntów według siedziby użytkownika w 2009 r.

Stan w czerwcu

Ogólna powierzchnia gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych wynosiła 1139,7 tys. ha (o 4,4% mniej niż w 2008 r.), przy czym w jednostkach sektora prywatnego – 466,9 tys. ha, a sektora publicznego – 672,8 tys. ha (w tym powierzchnia lasów nadleśnictw i parków narodowych na gruntach niestanowiących gospodarstw rolnych wynosiła 450,2 tys. ha).

W 2009 r. **ogólna powierzchnia gospodarstw rolnych**, których użytkownicy mają siedzibę na terenie województwa mazowieckiego wynosiła 2529,2 tys. ha. Powierzchnia ogólna gruntów należących do gospodarstw rolnych w porównaniu z 2008 r. zwiększyła się o 52,2 tys. ha (o 2,1%).

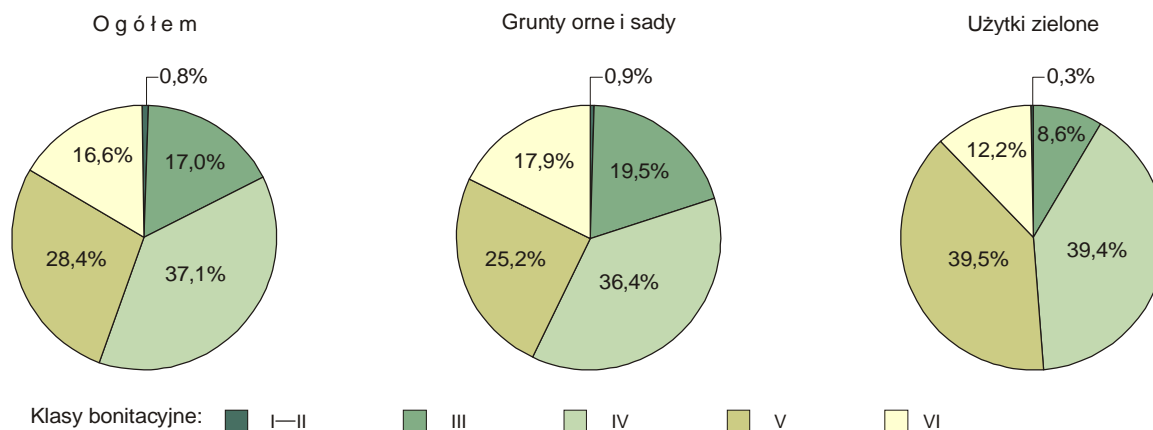
Grunty należące do gospodarstw rolnych sektora prywatnego oszacowano na 2488,6 tys. ha, tj. o 53,8 tys. ha (o 2,2%) więcej niż w 2008 r., a grunty gospodarstw rolnych sektora publicznego na 40,6 tys. ha, tj. o 1,6 tys. ha (o 3,9%) mniej.

Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych zajmowała 2190,3 tys. ha i w porównaniu z 2008 r. zwiększyła się o 52,2 tys. ha (o 2,4%). Z ogólnej ich powierzchni 2113,9 tys. ha (96,5%) znajdowało się w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami)¹, a 76,4 tys. ha (3,5%) to użytki rolne pozostałe, tj. niebędące w dobrej kulturze rolnej.

Grunty orne w gospodarstwach rolnych zajmowały 1502,0 tys. ha stanowiąc 68,6% powierzchni użytków rolnych oraz 59,4% powierzchni ogólnej w gospodarstwach rolnych, powierzchnia sadów (98,3 tys. ha) stanowiła 4,5% powierzchni użytków rolnych i 3,9% powierzchni ogólnej gospodarstw rolnych, a powierzchnia trwałych użytków zielonych (513,7 tys. ha) – odpowiednio 23,5% i 20,3%.

Jakość użytków rolnych^a według klas bonitacyjnych w 2000 r.

Stan w dniu 1 I

^a Grunty nie objęte klasyfikacją gleboznawczą stanowiły po 0,1%.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

W 2009 r. w ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych 98,4% gruntów należało do gospodarstw sektora prywatnego, a 1,6% do gospodarstw sektora publicznego.

Dominujące w rolnictwie gospodarstwa rolne sektora prywatnego posiadały w użytkowaniu 2154,3 tys. ha użytków rolnych (98,4% ogólnej powierzchni użytków rolnych), w tym 2102,4 tys. ha użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (97,6% powierzchni użytków rolnych sektora prywatnego). Gospodarstwa rolne sektora publicznego użytkowały 36,0 tys. ha użytków rolnych (1,6% ogólnej powierzchni użytków rolnych), przy czym użytki rolne będące w dobrej kulturze rolnej zajmowały powierzchnię 11,4 tys. ha.

W województwie mazowieckim w 2009 r. łączna liczba gospodarstw rolnych użytkujących grunty wynosiła 325,2 tys., w tym gospodarstw indywidualnych było 325,0 tys. W ogólnej liczbie gospodarstw indywidualnych 83,7% (272,0 tys.) stanowiły gospodarstwa, w których powierzchnia użytków rolnych wynosiła powyżej 1 ha. W grupie tych gospodarstw 49,9% stanowiły gospodarstwa użytkujące 1–5 ha użytków rolnych,

¹ Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami, to grunty rolne spełniające wymogi zawarte w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306) z późniejszymi zmianami.

38,9% – gospodarstwa użytkujące 5–15 ha UR, 8,8% – gospodarstwa użytkujące 15–30 ha UR i 2,3% – gospodarstwa użytkujące 30 ha i więcej użytków rolnych.

Średnia powierzchnia ogólna gospodarstwa rolnego użytkującego grunty w 2009 r. wynosiła 7,71 ha. W gospodarstwach indywidualnych użytkujących grunty przeciętna powierzchnia ogólna wynosiła 7,49 ha, a przeciętna powierzchnia użytków rolnych – 6,54 ha. Dla 1 gospodarstwa indywidualnego o areale powyżej 1 ha UR wskaźniki te wynosiły odpowiednio 8,86 ha i 7,72 ha.

W 2009 r. **powierzchnia gruntów ugorowanych** w gospodarstwach rolnych wynosiła 80,9 tys. ha, tj. 5,4% ogólnej powierzchni gruntów ornych. Powierzchnia gruntów ugorowanych w gospodarstwach rolnych sektora prywatnego wynosiła 79,3 tys. ha (5,3% gruntów ornych tego sektora), w tym w gospodarstwach indywidualnych 77,2 tys. ha (5,3% gruntów ornych tych gospodarstw). W gospodarstwach sektora publicznego powierzchnia omawianych gruntów wynosiła 1,6 tys. ha, stanowiąc 17,5% ogólnej powierzchni gruntów ornych tego sektora.

ŚRODKI PRODUKCJI

Pod zbiory 2009 r. w województwie mazowieckim wysiano 202,2 tys. t **nawozów mineralnych (NPK)** w przeliczeniu na czysty składnik, tj. o 44,6 tys. t (o 18,1%) mniej niż przed rokiem. Zużycie nawozów mineralnych w poszczególnych grupach asortymentowych przedstawiało się następująco:

- azotowe (N) – 118,6 tys. t, tj. mniej o 14,6 tys. t (o 10,9%),
- fosforowe (P_2O_5) – 40,3 tys. t, tj. mniej o 14,4 tys. t (o 26,4%),
- potasowe (K_2O) – 43,4 tys. t, tj. mniej o 15,6 tys. t (o 26,5%).

Średnie zużycie nawozów mineralnych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych pod zbiory 2009 r. wyniosło 92,3 kg NPK, w tym na 1 ha UR w dobrej kulturze rolnej 95,6 kg, a w gospodarstwach indywidualnych odpowiednio: 92,4 kg i 94,7 kg NPK. Poziom zużycia nawozów mineralnych na 1 ha UR będących w dobrej kulturze rolnej w województwie był niższy od notowanego dla kraju w rolnictwie ogółem o 25,9 kg (o 21,3%), a w gospodarstwach indywidualnych – o 21,4 kg (o 18,4%).

Stosunek N:P:K w dawce nawozowej w rolnictwie ogółem w roku gospodarczym 2008/09 kształtował się według proporcji 1,0:0,3:0,4² (*w kraju tak samo*), co oznacza, że w ogólnym zużyciu nawozów mineralnych w przeliczeniu na czysty składnik azot (N) stanowił 58,6%, fosfor (P_2O_5) 19,9%, a potas (K_2O) 21,4% (przed rokiem odpowiednio: 53,9%, 22,2% i 23,9%).

Zużycie nawozów wapniowych (CaO) pod zbiory 2009 r. wynosiło ogółem 35,1 tys. t (o 29,7% mniej niż w roku gospodarczym 2007/08), natomiast w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych – 16,0 kg (w tym na 1 ha UR w dobrej kulturze rolnej – 16,6 kg). Poziom nawożenia wapniowego w kraju w omawianym okresie zmalał o 14,9%. Poziom zużycia nawozów wapniowych na 1 ha UR będących w dobrej kulturze rolnej w województwie był niższy od notowanego dla kraju w rolnictwie ogółem o 17,3 kg (o 51,0%), a w gospodarstwach indywidualnych – o 9,4 kg (o 39,5%).

Według oceny rzeczoznawców, pod zbiory 2009 r., rolnicy kupili 4,6 tys. t **nasion kwalifikowanych** wszystkich **zbóż podstawowych**, tj. o 0,6% mniej niż w roku poprzednim. Zwiększone zaopatrzenie w materiał siewny odnotowano w stosunku do nasion: żyta (o 3,6%) oraz pszenicy jarej i owsa (po 3,3%). Natomiast mniej zakupiono: pszenżyta jarego o 10,0%, jęczmienia ozimego o 6,3%, pszenżyta ozimego o 5,7%, pszenicy ozimej o 2,0% i jęczmienia jarego o 1,4%. **Sadzeniaków ziemniaka** rolnicy kupili 3,8 tys. t, tj. o 5,0% mniej niż przed rokiem.

W 2009 r. w całym rolnictwie województwa było 220,8 tys. sztuk **ciągników rolniczych** (o 0,7% więcej niż w 2008 r.), w tym w gospodarstwach indywidualnych 219,4 tys. sztuk. Powierzchnia użytków rolnych przypadająca na 1 ciągnik wynosiła 9,92 ha, a w gospodarstwach indywidualnych – 9,68 ha.

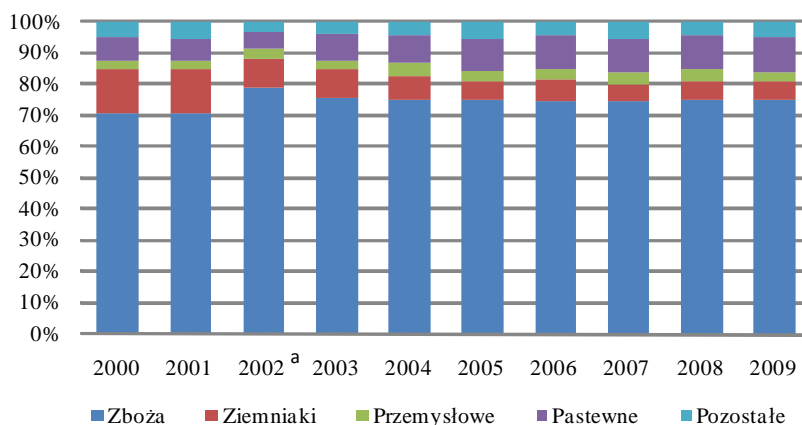
² Proporcje w zużyciu nawozów mineralnych (NPK) opracowuje się na podstawie danych o zużyciu nawozów: azotowych, fosforowych, potasowych w kg na 1 ha użytków rolnych według wzoru N:P:K; zużycie nawozów azotowych przyjęto za 1. Zalecany stosunek NPK w nawożeniu zrównoważonym wynosi dla upraw polowych 1,00:0,50:0,98, a dla użytków zielonych – 1,00:0,46:0,68.

PRODUKCJA ROŚLINNA

Ogólna **powierzchnia zasiewów** w 2009 r. wynosiła 1421,0 tys. ha i była o 39,6 tys. ha (o 2,9%) większa niż w 2008 r. Powierzchnia zasiewów w gospodarstwach rolnych sektora prywatnego wynosiła 1413,4 tys. ha i w porównaniu z ub. r. zwiększyła się o 39,5 tys. ha (o 2,9%), i w gospodarstwach sektora publicznego zwiększyła się o 0,1 tys. ha (o 2,0%) do 7,6 tys. ha.

Struktura powierzchni zasiewów

Stan w czerwcu

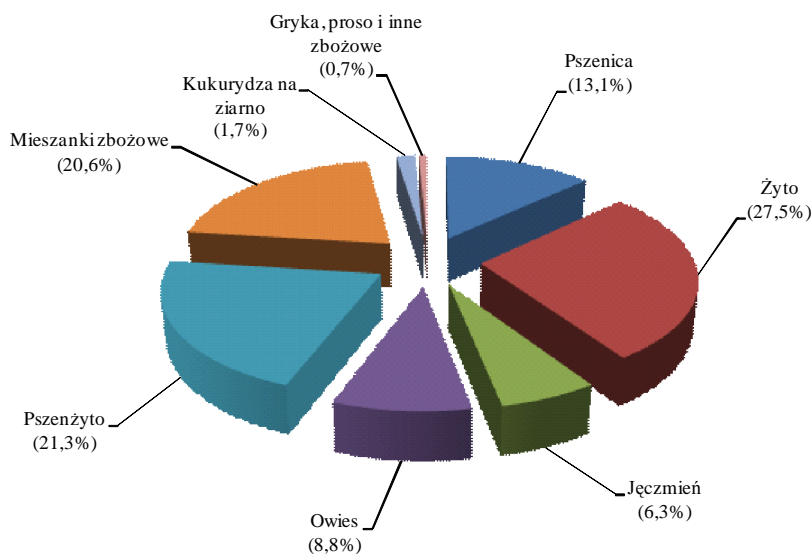

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

Powierzchnia zasiewów zbóż ogółem (1065,1 tys. ha) stanowiła 75,0% ogólnej powierzchni zasiewów (o 0,4 pkt proc. mniej niż przed rokiem). W porównaniu z 2008 r. powierzchnia zasiewów zbóż zwiększyła się o 23,5 tys. ha (o 2,3%), a w porównaniu ze średnią z lat 2001–2005 zwiększyła się o 33,0 tys. ha (o 3,2%). Łączną powierzchnię uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oszacowano na 1039,5 tys. ha, tj. o 24,3 tys. ha (o 2,4%) więcej niż w 2008 r. natomiast o 33,4 tys. ha (o 3,3%) więcej w odniesieniu do przeciętnej z okresu 2001–2005.

Struktura powierzchni zasiewów zbóż w 2009 r.

Stan w czerwcu

W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się m.in. powierzchnia uprawy warzyw gruntowych o 2,6 tys. ha (o 9,1%), ziemniaków o 2,5 tys. ha (o 3,0%) i truskawek o 0,2 tys. ha (o 1,3%).

Zmniejszenie areалу zanotowano dla kukurydzy na ziarno o 2,7 tys. ha (o 12,8%), buraków cukrowych o 1,6 tys ha (o 9,9%) oraz dla rzepaku i rzepiku o 0,1 tys, ha (o 0,4%). W stosunku do średniej z lat 2001–2005 zwiększyła się powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku ogółem (o 48,0%), truskawek (o 28,0%) oraz warzyw gruntowych (o 2,9%); zmniejszyła się natomiast powierzchnia uprawy buraków cukrowych (o 40,0%), ziemniaków (o 33,8%) i kukurydzy na ziarno (o 15,2%).

Wyniki produkcji podstawowych upraw rolnych i ogrodnich osiągnięte w 2009 r. przedstawiały się następująco:

- zbiory **zbóż ogółem** – 2963,0 tys. t, tj. o 88,7 tys. t (o 3,1%) więcej w porównaniu z 2008 r., w tym zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 2837,0 tys. t, tj. o 89,7 tys. t (o 3,3%) więcej niż przed rokiem,
- zbiory **rzepaku ozimego i jarego** – 74,1 tys. t, tj. o 3,1 tys. t (o 4,0%) mniej niż w 2008 r.,
- produkcja **ziemniaków** – 1404,0 tys. t, tj. o 164,8 tys. t (o 10,5%) mniej w porównaniu z 2008 r.,
- produkcja **buraków cukrowych** – 692,9 tys. t, tj. o 78,9 tys. t (o 12,9%) więcej niż przed rokiem,
- produkcja **warzyw gruntowych** – 704,4 tys. t, tj. o 68,3 tys. t (o 10,7%) więcej niż w 2008 r.,
- zbiory **owoców z drzew** – 1292,5 tys. t, tj. o 147,0 tys. t (o 10,2%) mniej niż w 2008 r.,
- zbiory **owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** – 101,8 tys. t, tj. o 1,4 tys. t (o 1,4%) więcej w porównaniu z 2008 r.

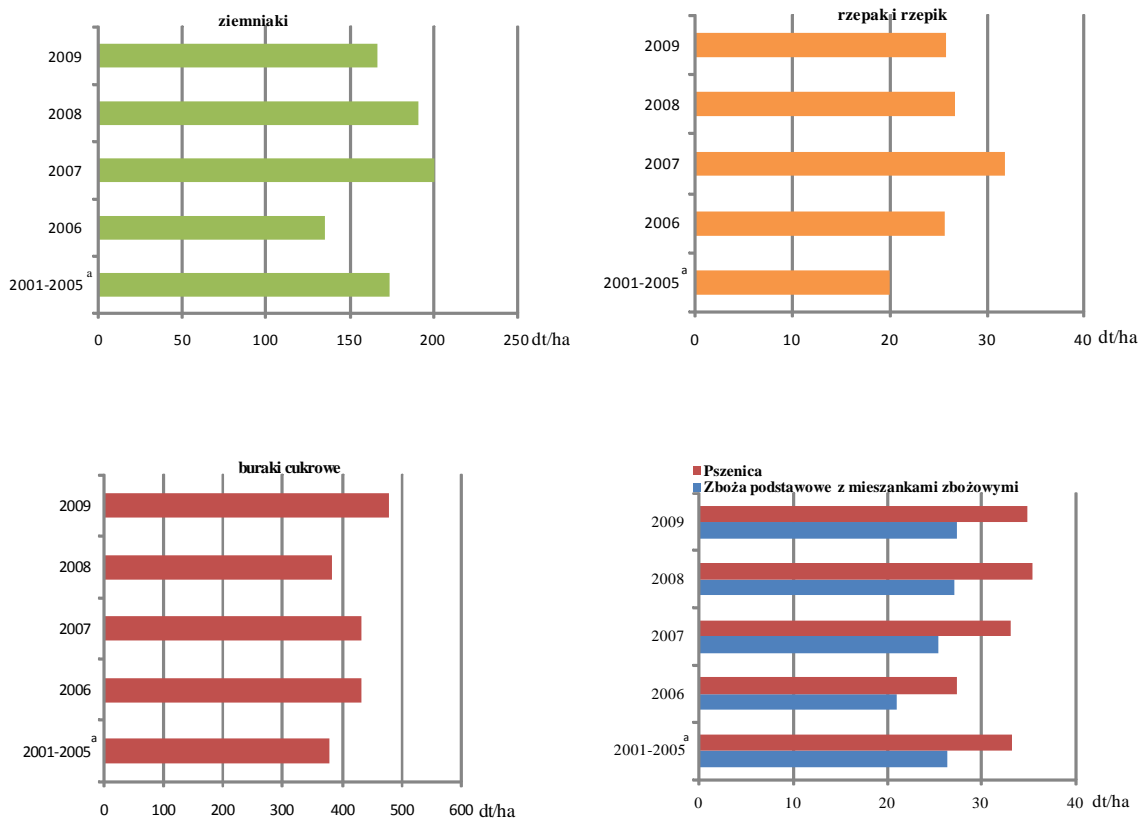
Istotny wpływ na produkcję w rolnictwie miały warunki atmosferyczne, m.in.:

- warunki agrometeorologiczne jesienią 2008 r., czyli w okresie siewów upraw ozimych pod zbiory 2009 r. były na ogół korzystne dla wzrostu i rozwoju roślin;
- przebieg pogody w grudniu, styczniu i lutym na ogół nie stwarzał zagrożenia dla zimujących roślin, mimo że występowały warunki niekorzystne dla ozimin, jak np. silne wahania ujemnych temperatur powietrza powodujących wysmalanie roślin. W okresie zimowym 2008/2009 nie odnotowano znaczących uszkodzeń zimowych w uprawach sadowniczych i na plantacjach truskawek;
- przebieg pogody w marcu był korzystny dla zimujących roślin. W pierwszej i drugiej dekadzie miesiąca nadal trwała zimowa przerwa w vegetacji. Występujące w drugiej i trzeciej dekadzie marca opady deszczu przyczyniły się do dobrego uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. Pod koniec miesiąca przystąpiono do pierwszych wiosennych prac polowych;
- warunki atmosferyczne w maju były korzystne dla vegetacji upraw rolnych i sadowniczych. Występujące opady deszczu uzupełniły niedobór wilgoci i spowodowały poprawę stanu wszystkich upraw po suszy kwietniowej. Pod koniec miesiąca przystąpiono do zbioru pierwszego pokosu siana łąkowego;
- napływ chłodnego powietrza w pierwszej połowie czerwca przyczynił się do przejściowego zwolnienia tempa wzrostu i rozwoju upraw. Notowane w ciągu miesiąca opady deszczu, miejscami ulewne, również o charakterze burzowym, początkowo korzystnie wpływały na wzrost i rozwój upraw rolnych i ogrodnich, jednak lokalnie powodowały podtopienia i nadmierne uwilgotnienie gleby. Częste opady deszczu utrudniały także zbiór pierwszego pokosu siana łąkowego oraz niekorzystnie wpłynęły na jego jakość;
- utrzymująca się w sierpniu i we wrześniu ciepła, słoneczna i na ogół bezdeszczowa pogoda sprzyjała prowadzeniu żniw i sianokosów oraz stwarzała dobre warunki dla przeprowadzania zbioru upraw,

niekorzystnie natomiast wpłynęła na stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. Przesuszenie gleby lokalnie utrudniło wykonywanie jesiennych prac polowych, przede wszystkim orkę przedsięwziętych i siewów ozimin;

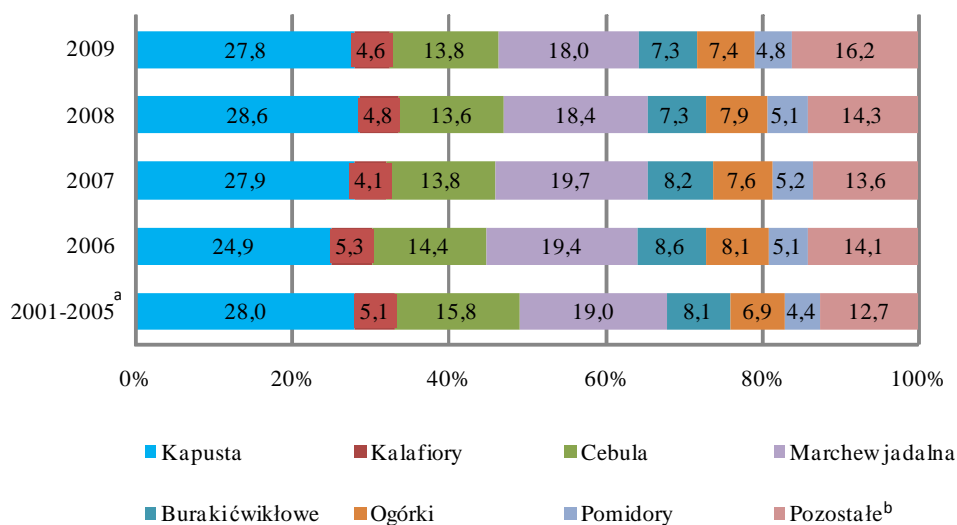
- ciepły i wilgotny listopad spowodował, że uprawy ozime po krótkim spowolnieniu kontynuowały wegetację. Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu się roślin.

Plony głównych ziemiopłodów rolnych

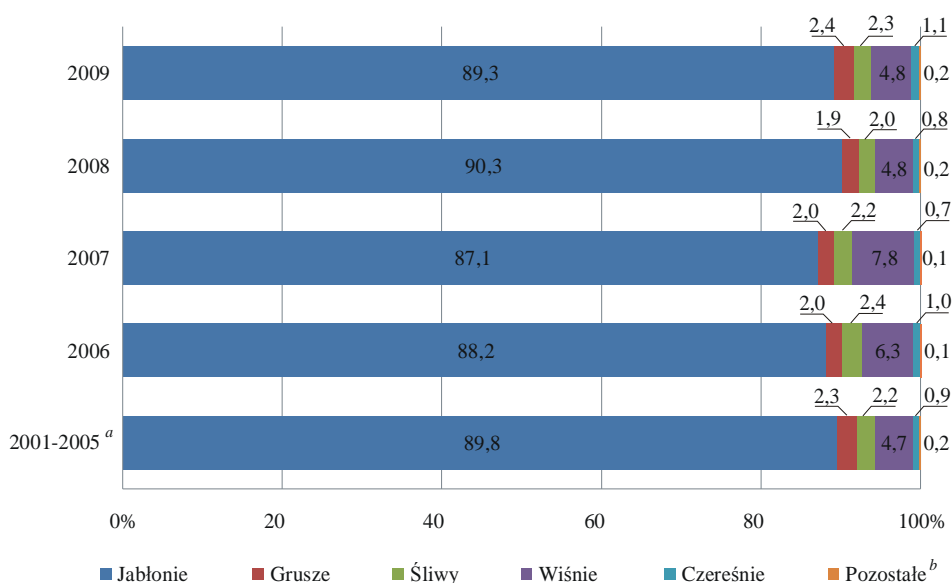
^a Przeciętne roczne.

Struktura zbiorów warzyw gruntowych

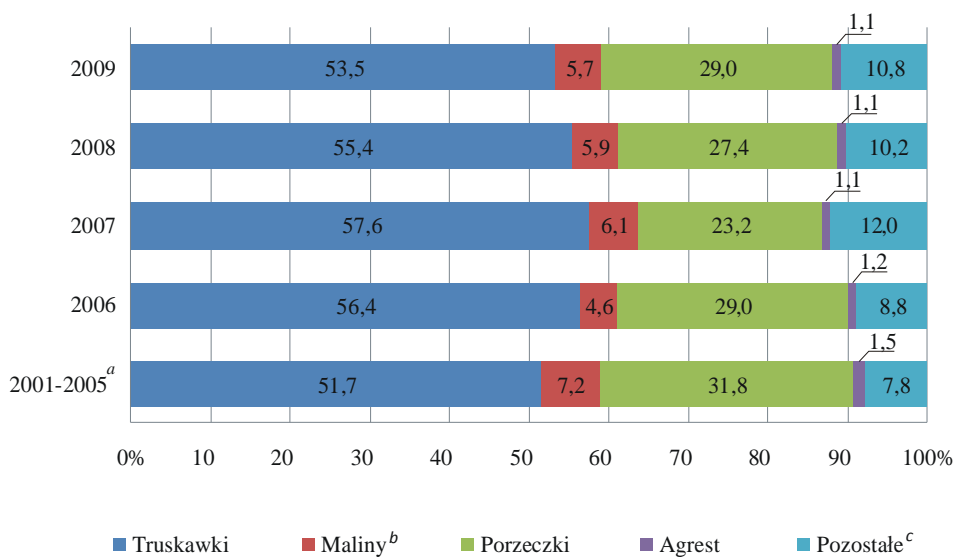
^a Przeciętne roczne. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne.

Struktura zbiorów owoców z drzew

^a Przeciętne roczne. ^b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

^a Przeciętne roczne. ^b Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^c Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W grudniu 2009 r. **pogłowie bydła** ogółem wynosiło 984,0 tys. sztuk i zmniejszyło się o 4,1 tys. sztuk (o 0,4%) w stosunku do stanu notowanego w analogicznym okresie 2008 r., natomiast w porównaniu z czerwcem 2009 r. zmniejszyło się o 5,8 tys. sztuk (o 0,6%). Pogłowie krów w omawianym okresie wynosiło 533,9 tys. sztuk i zmniejszyło się w odniesieniu do grudnia 2008 r. o 36,7 tys. sztuk (o 6,4%), a w porówna-

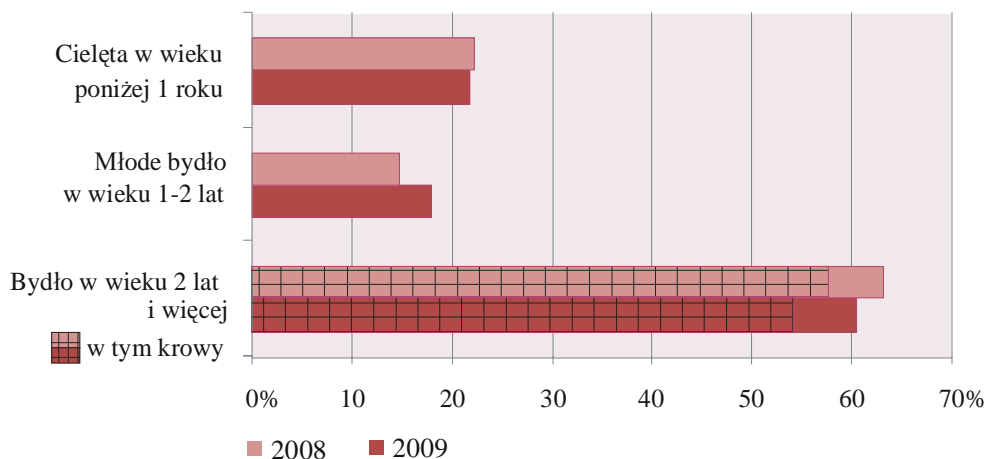
niu z czerwcem 2009 r. zwiększyło się o 7,5 tys. sztuk (o 1,4%). Sektor prywatny utrzymywał 99,8% wojewódzkiego pogłowia bydła, w tym gospodarstwa indywidualne 99,4%.

W strukturze pogłowia bydła ogółem w skali roku zmniejszył się udział cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 0,4 pkt proc.), bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej (o 2,8 pkt proc.) w tym pogłowia krów (o 3,4 pkt proc.). Natomiast zwiększył się udział młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 3,1 pkt proc.).

Obsada bydła ogółem, w tym krów, na 100 ha użytków rolnych wynosiła odpowiednio 44,9 szt. i 24,4 szt. wobec 46,2 i 26,7 sztuk w grudniu 2008 r.

Udział bydła według grup wiekowo-użytkowych w pogłowiu ogółem

Stan w grudniu

Pogłowie owiec w grudniu 2009 r. wynosiło 5,4 tys. sztuk i zmniejszyło się zarówno w porównaniu ze stanem notowanym przed rokiem, jak i ze stanem z czerwca 2009 r. odpowiednio o 29,4% i o 5,8% (o 2,3 i 0,3 tys. sztuk). Sektor prywatny utrzymywał 98,3% wojewódzkiego pogłowia owiec (całe pogłowie owiec tego sektora znajdowało się w gospodarstwach indywidualnych). Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wynosiła 0,2 szt. (przed rokiem 0,4 szt.). W strukturze stada owiec ogółem 70,6% stanowiły maciorki. W skali roku populacja maciorek zmniejszyła się o 12,4%.

Pogłowie drobiu ogółem (w wieku powyżej 2 tygodni) w grudniu 2009 r. wynosiło 18013,8 tys. sztuk i było wyższe w odniesieniu do grudnia 2008 r. o 1909,6 tys. sztuk (o 11,9%), a w porównaniu z czerwcem 2009 r. niższe o 1761,4 tys. sztuk (o 8,9%). Sektor prywatny utrzymywał blisko 100% wojewódzkiego pogłowia drobiu, w tym gospodarstwa indywidualne 91,3%. W strukturze pogłowia drobiu ogółem 95,7% stanowił drób kurzy razem (w tym nioski – 43,2%), 0,1% – gęsi, 3,2% – indyki, 1,0% – kaczki i drób pozostały. Obsada drobiu ogółem na 100 ha użytków rolnych wynosiła 822 szt., wobec 753 w grudniu 2008 r.

Pogłowie trzody chlewnej według stanu w końcu listopada 2009 r. wynosiło 1366,8 tys. sztuk i zmniejszyło się w porównaniu ze stanem notowanym przed rokiem o 89,7 tys. sztuk (o 6,2%), a w odniesieniu do lipca 2009 r. zwiększyło się o 35,0 tys. sztuk (o 2,6%). Stado loch na chów w omawianym okresie wynosiło 122,0 tys. sztuk, tj. więcej o 2,3 tys. sztuk (o 1,9%) niż w listopadzie 2008 r. i o 4,4 tys. sztuk (o 3,5%) mniej niż w lipcu 2009 r. Sektor prywatny utrzymywał 99,9% wojewódzkiego pogłowia trzody chlewnej, w tym gospodarstwa indywidualne 96,4%.

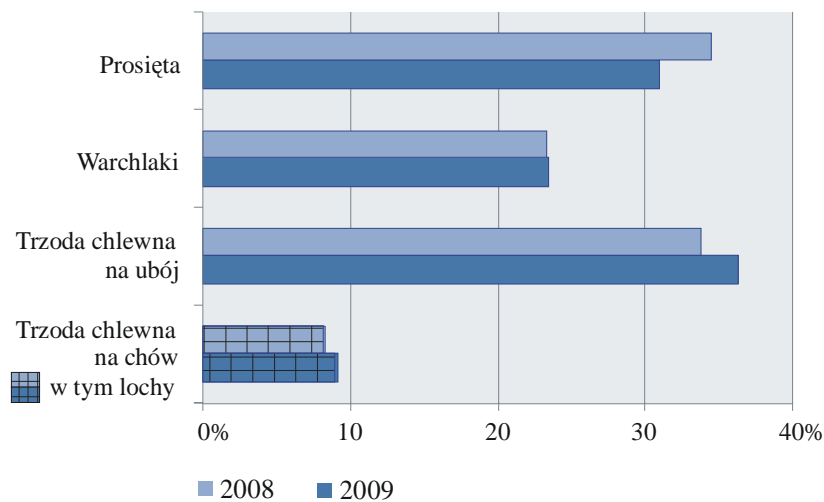
W strukturze pogłowia trzody chlewnej ogółem w skali roku zmniejszył się udział prosiąt (o 3,6 pkt proc.), natomiast zwiększył się udział trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej przeznaczonej na ubój (o 2,5 pkt proc.), trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej przeznaczonej na chów (o 0,8 pkt proc.) oraz warchlaków (o 0,2 pkt proc.).

Obsada trzody chlewnej ogółem, w tym loch na chów, na 100 ha użytków rolnych wynosiła odpowiednio 62,4 szt. i 5,6 szt., a w listopadzie 2008 r. – 68,1 szt. i 5,6 szt.

Udział trzody chlewnej według grup produkcyjno-użytkowych w pogłowie ogółem

Stan w końcu listopada

W czerwcu 2009 r. **pogłowie koni** w gospodarstwach rolnych wynosiło 55,2 tys. sztuk i było o 4,6 tys. sztuk (o 7,7%) mniejsze niż w czerwcu 2008 r. Sektor prywatny utrzymywał 98,9% wojewódzkiego pogłowia koni, w tym gospodarstwa indywidualne 98,8%. Obsada koni na 100 ha użytków rolnych wynosiła 2,5 szt. (przed rokiem 2,8 szt). W strukturze pogłowia koni ogółem sztuki 3-letnie i starsze stanowiły 65,6%, a ich populacja w skali roku zmniejszyła się o 5,5%.

Pogłowie kóz w czerwcu 2009 r. wynosiło 7,9 tys. sztuk i w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. zmniejszyło się o 1,4 tys. sztuk (o 14,7%). Sektor prywatny utrzymywał 98,3% wojewódzkiego pogłowia kóz, w tym gospodarstwa indywidualne również 98,3%. Obsada kóz na 100 ha użytków rolnych wynosiła 0,4 szt. (tak samo przed rokiem). W strukturze pogłowia kóz ogółem samice 1-roczone i starsze stanowiły 57,3%, a ich populacja w skali roku zmniejszyła się o 23,0%.

Tabl. 1. Użytkowanie gruntów
Stan w czerwcu

L a t a	Po- wierz- chnia ogólna	Użytki rolne						Lasy ^a	Pozostałe grunty ^b
		razem	grunty orne	sady ^c	łąki trwałe	pastwiska trwałe	pozostałe		
Według granic administracyjnych w hektarach									
2000.....	3557909	2332962	1712034	74496	345879	200553	.	789209	435738
2001.....	3557909	2325699	1706029	75902	343202	200566	.	790283	441927
2002 ^d	3557909	2162391	1541574	86660	373037	161121	.	793998	601520
2003.....	3557909	2019249	1482104	79435	316473	141237	.	796117	742543
2004.....	3556677	2046097	1481104	84901	338479	141613	.	797275	713305
2005.....	3555971	2045834	1420051	96425	393063	136294	.	797673	712464
2006.....	3555819	2035811	1460217	90695	359076	125823	.	798467	721541
2007 ^e	3555818	2097830	1396488	96758	380916	133702	89965	803756	654232
2008.....	3555814	2040319	1381208	96116	387255	120447	55294	805615	709880
2009.....	3555814	2089289	1429984	96089	384131	113788	65297	808918	657607
w odsetkach									
2000.....	100,0	65,6	48,1	2,1	9,7	5,6	.	22,2	12,2
2001.....	100,0	65,4	48,0	2,1	9,6	5,6	.	22,2	12,4
2002 ^d	100,0	60,8	43,3	2,4	10,5	4,5	.	22,3	16,9
2003.....	100,0	56,8	41,7	2,2	8,9	4,0	.	22,4	20,9
2004.....	100,0	57,5	41,6	2,4	9,5	4,0	.	22,4	20,1
2005.....	100,0	57,5	39,9	2,7	11,1	3,8	.	22,4	20,0
2006.....	100,0	57,3	41,1	2,6	10,1	3,5	.	22,5	20,3
2007 ^e	100,0	59,0	39,3	2,7	10,7	3,8	2,5	22,6	18,4
2008.....	100,0	57,4	38,8	2,7	10,9	3,4	1,6	22,7	20,0
2009.....	100,0	58,8	40,2	2,7	10,8	3,2	1,8	22,7	18,5
Według siedziby użytkownika w hektarach									
2000.....	3581563	2354834	1721122	75098	355101	203513	.	789769	436960
2001.....	3577429	2353510	1720040	76682	354556	202232	.	790725	433194
2002 ^d	3658334	2248972	1610416	88041	383774	166741	.	797540	611822
2003.....	3658193	2108993	1545986	79075	336765	147167	.	799911	749289
2004.....	3660874	2136441	1545566	97751	349083	144041	.	800908	723525
2005.....	3661418	2135725	1491202	98153	404669	141701	.	801854	723840
2006.....	3672023	2135672	1540298	92292	371259	131823	.	802856	733495
2007 ^e	3669416	2194536	1462855	98902	391638	138281	102860	808669	666209
2008.....	3668814	2138029	1449674	98267	398237	125037	66814	810217	720568
2009.....	3668881	2190256	1501954	98266	395805	117846	76385	813629	664996
w odsetkach									
2000.....	100,0	65,7	48,1	2,1	9,9	5,7	.	22,1	12,2
2001.....	100,0	65,8	48,1	2,1	9,9	5,7	.	22,1	12,1
2002 ^d	100,0	61,5	44,0	2,4	10,5	4,6	.	21,8	16,7
2003.....	100,0	57,7	42,3	2,2	9,2	4,0	.	21,9	20,5
2004.....	100,0	58,4	42,2	2,7	9,5	3,9	.	21,9	19,8
2005.....	100,0	58,3	40,7	2,7	11,1	3,9	.	21,9	19,8
2006.....	100,0	58,2	41,9	2,5	10,1	3,6	.	21,9	20,0
2007 ^e	100,0	59,8	39,9	2,7	10,7	3,8	2,8	22,0	18,2
2008.....	100,0	58,3	39,5	2,7	10,9	3,4	1,8	22,1	19,6
2009.....	100,0	59,7	40,9	2,7	10,8	3,2	2,1	22,2	18,1

^a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^b Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki. ^c Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych. ^d Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. ^e Od 2007 r. wprowadzono pojęcie gruntów utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej. Dane dla gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Tabl. 2. Jakość użytków rolnych według klas bonitacyjnych w 2000 r.
Stan w dniu 1 I

Wyszczególnienie	Ogółem	Grunty orne i sady	Użytki zielone	Ogółem	Grunty orne i sady	Użytki zielone
	w hektarach			w odsetkach		
Powierzchnia ogólna.....	2405579	1868259	537320	100,0	100,0	100,0
klasy bonitacyjne:						
I.....	1715	1468	247	0,1	0,1	0,0
II.....	16360	14955	1405	0,7	0,8	0,3
III.....	409860	363785	46075	17,0	19,5	8,6
IV.....	892418	680871	211547	37,1	36,4	39,4
V.....	683322	471287	212035	28,4	25,2	39,5
VI.....	399847	334394	65453	16,6	17,9	12,2
Grunty nie objęte klasyfikacją gleboznawczą.....	2057	1499	558	0,1	0,1	0,1

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Tabl. 3. Użytkowanie gruntów według rodzaju użytków i użytkowników w 2009 r.
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogólna	Użytki rolne							Lasy ^a	Pozostałe grunty ^b
		razem	grunty orne		sady ^c	łąki trwałe	pastwiska trwałe	pozostałe		
			razem	w tym pod zasiewami						
w hektarach										
O g ó ł e m	3668881	2190256	1501954	1421040	98266	395805	117846	76385	813629	664996
Gospodarstwa rolne.....	2529194	2190256	1501954	1421040	98266	395805	117846	76385	230477	108461
sektor prywatny	2488599	2154252	1492686	1413395	98251	394454	117042	51818	228528	105818
w tym gospodarstwa indywidualne.....	2454304	2124158	1468202	1390971	97712	391667	115999	50578	226866	103280
sektor publiczny	40596	36004	9268	7645	15	1351	803	24566	1949	2643
Grunty różne niestanowiące gospodarstw rolnych ^d	1139687	-	-	-	-	-	-	-	583152	556535
sektor prywatny	466879	-	-	-	-	-	-	-	132959	333921
sektor publiczny	672807	-	-	-	-	-	-	-	450193	222614

^a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^b Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki. ^c Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych. ^d Łącznie z lasami i pozostałymi gruntami Nadleśnictw i Parków Narodowych.

Tabl. 4. Gospodarstwa rolne posiadające użytki rolne oraz powierzchnia użytków rolnych w tych gospodarstwach według grup obszarowych użytków rolnych w 2009 r.

Stan w czerwcu

Grupy obszarowe użytków rolnych	Gospodarstwa		Powierzchnia użytków rolnych		Przeciętna powierzchnia użytków rolnych ^a w gospodarstwie				
					ogółem	w tym			
	w tys.	w odsetkach	w tys. ha	w odsetkach		grunty orne	sady	łąki	pastwiska
w hektarach									
O g ó ł e m	325,2	100,0	2190,3	100,0	6,73	5,26	4,03	2,11	1,63
W tym gospodarstwa indywidualne	325,0	99,9	2124,2	97,0	6,54	5,14	4,01	2,09	1,61
o powierzchni użytków rolnych:									
do 1 ha	53,0	16,3	25,0	1,1	0,47	0,40	0,78	0,40	0,23
powyżej 1 ha.....	272,0	83,6	2099,2	95,8	7,72	5,90	4,14	2,19	1,66
1,01– 1,99	50,1	15,4	72,4	3,3	1,45	1,14	1,17	0,70	0,49
2,00– 2,99	33,6	10,3	82,1	3,7	2,45	1,97	1,90	0,84	0,46
3,00– 4,99	52,2	16,0	204,7	9,3	3,92	2,89	2,57	1,33	0,59
5,00– 6,99	37,5	11,5	222,0	10,1	5,92	4,35	3,17	1,59	0,68
7,00– 9,99	35,8	11,0	298,3	13,6	8,34	6,02	4,65	1,96	1,16
10,00–14,99	32,7	10,1	393,6	18,0	12,04	8,41	7,72	2,72	1,92
15,00–19,99	13,6	4,2	237,0	10,8	17,39	12,01	8,70	4,24	2,78
20,00–29,99	10,4	3,2	249,5	11,4	24,10	16,95	9,14	5,61	3,85
30,00–49,99	4,4	1,4	168,6	7,7	37,92	28,55	15,23	8,47	5,47
50,00 ha i więcej	1,8	0,6	170,9	7,8	95,39	76,13	38,97	13,74	9,58

^a W gospodarstwach posiadających dany rodzaj użytku.

Tabl. 5. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory wybranych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych

Wyszczególnienie	2001–2005 ^a			2008			2009		
	ogółem	w tym sektor prywatny		ogółem	w tym sektor prywatny		ogółem	w tym sektor prywatny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne		razem	w tym gospodarstwa indywidualne		razem	w tym gospodarstwa indywidualne
Powierzchnia – stan w czerwcu									
w hektarach									
Zboża ogółem	1032122	1027277	1013677	1041592	1036915	1021009	1065089	1060334	1044668
Ziemniaki	127711	127515	127218	82113	81973	81347	84576	84428	83784
Buraki cukrowe	24135	23862	23430	16060	15877	15457	14474	14291	13932
Rzepak i rzepik	19440	18827	16761	28900	27815	24220	28770	27673	24308
Warzywa gruntowe	29829	29792	29579	28147	28132	27959	30700	30679	30552
Owoce z drzew	87388	87280	87095	95381	95365	94755	94851	94835	94314
2001–2005 ^a = 100									
Zboża ogółem	x	x	x	100,9	100,9	100,7	103,2	103,2	103,1
Ziemniaki	x	x	x	64,3	64,3	63,9	66,2	66,2	65,9
Buraki cukrowe	x	x	x	66,5	66,5	66,0	60,0	59,9	59,5
Rzepak i rzepik	x	x	x	148,7	147,7	144,5	148,0	147,0	145,0
Warzywa gruntowe	x	x	x	94,4	94,4	94,5	102,9	103,0	103,3
Owoce z drzew	x	x	x	109,1	109,3	108,8	108,5	108,7	108,3
Plony									
z 1 ha w dt									
Zboża ogółem	26,8	26,7	26,5	27,6	27,5	27,2	27,8	27,7	27,4
Ziemniaki	174	174	174	191	191	190	166	166	165
Buraki cukrowe	379	378	377	382	383	375	479	477	477
Rzepak i rzepik	19,9	19,7	18,8	26,7	26,4	25,2	25,8	25,6	24,9
2001–2005 ^a = 100									
Zboża ogółem	x	x	x	103,0	103,0	102,6	103,7	103,7	103,4
Ziemniaki	x	x	x	109,8	109,8	109,2	95,4	95,4	94,8
Buraki cukrowe	x	x	x	100,8	101,3	99,5	126,4	126,2	126,5
Rzepak i rzepik	x	x	x	134,2	134,0	134,0	129,6	129,9	132,4
Zbiory									
w decytonach									
Zboża ogółem	27638231	27433142	26865771	28743142	28499145	27771300	29630146	29397474	28647615
Ziemniaki	22212758	22165725	22104486	15688435	15646435	15472890	14039939	13995593	13831540
Buraki cukrowe	9060898	8949532	8766459	6139520	6076057	5803082	6928901	6822332	6649723
Rzepak i rzepik	356308	338825	280771	771934	735096	610880	741270	707941	605828
Warzywa gruntowe	6823045	6814324	6751082	6361259	6356538	6308403	7043811	7037385	6997291
Owoce z drzew	11678255	11669069	11646478	14394695	14391061	14362006	12924792	12923966	12910455
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych...	798252	798006	796907	1004390	1004387	1003906	1018249	1018246	1017921
2001–2005 ^a = 100									
Zboża ogółem	x	x	x	104,0	103,9	103,4	107,2	107,2	106,6
Ziemniaki	x	x	x	70,6	70,6	70,0	63,2	63,1	62,6
Buraki cukrowe	x	x	x	67,8	67,9	66,2	76,5	76,2	75,9
Rzepak i rzepik	x	x	x	216,6	217,0	217,6	208,0	208,9	215,8
Warzywa gruntowe	x	x	x	93,2	93,3	93,4	103,2	103,3	103,6
Owoce z drzew	x	x	x	123,3	123,3	123,3	110,7	110,8	110,9
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych...	x	x	x	125,8	125,9	126,0	127,6	127,6	127,7

^a Przeciętne roczne.

Tabl. 6. Produkcja wybranych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych w 2009 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2008 = 100		
O g ó ł e m						
Zboża	1065089	27,8	29630146	102,3	100,7	103,1
zboża podstawowe z mieszan-						
kami zbożowymi	1039494	27,3	28370098	102,4	100,7	103,3
zboża podstawowe	819923	27,5	22569298	105,5	100,0	105,5
pszenica	139318	34,9	4868637	106,8	98,9	105,6
ozima	99073	37,7	3739862	108,9	97,9	106,6
jara	40245	28,0	1128775	101,9	100,0	102,2
żyto	292763	22,1	6470795	100,4	95,7	96,2
jęczmień	67039	26,9	1801115	100,3	98,2	98,2
ozimy	10568	32,9	347304	131,9	104,1	137,2
jary	56471	25,7	1453811	96,0	95,5	91,9
owies	93553	23,5	2199413	96,1	103,5	99,6
pszenżyto	227251	31,8	7229338	119,2	100,6	120,2
ozime	208995	32,5	6785152	119,9	100,6	120,6
jare	18255	24,3	444186	112,6	100,4	113,2
mieszanki zbożowe	219571	26,4	5800800	92,1	103,5	95,5
ozime	14083	28,2	396727	132,7	100,7	133,5
jare	205489	26,3	5404073	90,2	103,5	93,5
gryka	5666	9,4	53275	132,5	105,6	140,1
proso	1266	19,9	25194	251,7	119,9	301,3
pozostałe zbożowe	198	19,0	3755	43,2	97,9	42,3
kukurydza na ziarno	18465	63,8	1177824	87,2	111,3	97,0
Strączkowe jadalne	860	20,4	17543	114,2	107,9	123,6
Ziemniaki	84576	166	14039939	103,0	86,9	89,5
Buraki cukrowe	14474	479	6928901	90,1	125,4	112,9
Oleiste ^a	29523	25,5	751683	99,4	97,0	96,4
rzepak i rzepik	28770	25,8	741270	99,6	96,6	96,0
ozimy	27565	25,8	711955	100,2	95,2	95,4
jary	1206	24,3	29315	86,5	132,1	114,0
inne oleiste ^a	753	13,8	10413	93,9	138,0	129,4
Okopowe pastewne (bez wysad-						
ków)	828	315	260960	66,1	93,2	61,6
Strączkowe pastewne na ziarno ^b ...	13694	19,3	264656	109,7	108,4	119,2
Strączkowe pastewne na zielonkę	3106	154	477134	145,5	99,4	144,4
Motylkowe drobnonasienne na						
ziarno	7293	4,6	33588	157,3	124,3	194,2
Motylkowe drobnonasienne na						
zielonkę	51083	206	10497566	93,4	100,0	93,2
Kukurydza na zielonkę	81435	439	35713789	116,0	103,8	120,4
Zielonka z łąk trwałych	395805	279	110289595	99,4	100,7	100,0
Zielonka z pastwisk trwałych	117846	226	26612023	94,2	142,1	133,5
Nawozy zielone	5389	x	x	103,5	x	x
Warzywa gruntowe	30700	x	7043811	109,1	x	110,7
kapusta	4892	400	1956299	102,9	104,4	107,5
kalafior	1712	190	325315	108,6	96,9	105,5
cebula	4709	207	974458	101,9	110,1	112,5
marchew jadalna	4667	271	1266705	105,8	102,3	108,2
buraki ćwikłowe	2019	255	515102	107,5	103,7	111,3
ogórki	3608	145	523067	107,1	97,3	104,1
pomidory	1879	180	339087	112,1	93,8	105,1
pozostałe ^c	7214	159	1143778	123,0	102,6	125,8
Owoce z drzew	94851	x	12924792	99,4	x	89,8
jabłonie	71484	161,4	11536850	99,3	89,4	88,8
grusze	4565	67,8	309289	101,6	108,7	110,4
śliwy	4541	64,1	291145	99,1	100,3	99,4
wiśnie	10071	61,7	621417	97,8	92,6	90,6
czereśnie	2949	47,6	140308	103,8	115,5	119,8
pozostałe ^d	1240	20,8	25783	103,5	100,5	103,7
Owoce z krzewów owocowych i						
plantacji jagodowych	x	x	1018249	x	x	101,4
truskawki	16497	33,0	544426	101,3	96,5	97,8
maliny ^e	2125	27,2	57771	108,2	90,1	97,3
porzeczki	4827	61,2	295208	107,4	100,0	107,3
agrest	246	45,4	11151	100,1	101,8	101,8
pozostałe ^f	1059	103,5	109693	103,6	103,4	107,2

^a Z Inem oleistym. ^b Łącznie z mieszanekami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne. ^d Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. ^e Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^f Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Tabl. 6. Produkcja wybranych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych w 2009 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2008 = 100		
W tym gospodarstwa indywidualne						
Zboża	1044668	27,4	28647615	102,3	100,7	103,2
zboża podstawowe z mieszan-						
kami zbożowymi	1022327	27,0	27583808	102,4	101,1	103,3
zboża podstawowe	803154	27,1	21792880	105,6	100,0	105,6
pszenica	131575	33,6	4425490	106,3	99,4	105,9
ozima	92018	36,1	3321850	108,5	98,9	107,3
jara	39557	27,9	1103640	101,6	100,4	102,0
żyto	289871	22,0	6377162	100,3	95,7	95,9
jęczmień	65012	26,6	1726697	101,6	98,2	99,4
ozimy	10131	32,3	327231	129,5	103,9	134,5
jary	54881	25,5	1399466	97,8	95,9	93,7
owies	92326	23,4	2160428	96,3	103,1	99,3
pszennyto	224370	31,7	7103103	119,3	101,3	120,6
ozime	206364	32,3	6665557	119,9	100,9	121,1
jare	18006	24,3	437546	113,0	100,4	113,5
mieszanki zbożowe	219173	26,4	5790928	92,3	103,5	95,6
ozime	14041	28,2	395956	132,9	100,7	133,9
jare	205132	26,3	5394972	90,4	103,5	93,6
gryka	5324	9,7	51643	142,2	103,2	146,7
proso	1264	19,9	25154	293,3	102,6	300,8
pozostałe zbożowe	195	19,2	3744	42,6	99,0	42,1
kukurydza na ziarno	15558	63,2	983266	85,4	112,1	95,7
Strączkowe jadalne	657	18,8	12338	119,9	107,4	128,4
Ziemniaki	83784	165	13831540	103,0	86,8	89,4
Buraki cukrowe	13932	477	6649723	90,1	127,2	114,6
Oleiste ^a	24976	24,6	615515	100,4	99,2	99,6
rzepak i rzepik	24308	24,9	605828	100,4	98,8	99,2
ozimy	23207	25,0	580175	101,6	97,7	99,1
jary	1101	23,3	25653	80,5	125,9	101,4
inne oleiste ^a	668	14,5	9687	101,4	138,1	139,9
Okopowe pastewne (bez wysad-						
ków)	825	316	260700	65,9	93,5	61,6
Strączkowe pastewne na ziarno ^b ...	13533	19,4	262572	110,1	108,4	119,4
Strączkowe pastewne na zielonkę	3087	154	474589	147,0	98,7	144,8
Motylkowe drobnonasienne na						
ziarno	7199	4,6	33292	157,0	124,3	195,1
Motylkowe drobnonasienne na						
zielonkę	50134	206	10341524	92,5	100,0	92,8
Kukurydza na zielonkę	80194	440	35285360	115,9	103,8	120,3
Zielonka z łąk trwałych	391667	280	109756215	99,2	100,7	100,1
Zielonka z pastwisk trwałych	115999	228	26460442	94,6	141,6	134,1
Nawozy zielone	5306	x	x	105,3	x	x
Warzywa gruntowe	30552	x	6997291	109,3	x	110,9
kapusta	4888	400	1955344	102,9	104,4	107,5
kalafior	1711	190	325184	108,6	96,9	105,5
cebula	4674	206	962945	103,1	111,4	114,8
marchew jadalna	4644	270	1253864	105,9	101,9	107,9
buraki ćwikłowe	2016	255	514205	107,5	103,7	111,3
ogórki	3605	145	522748	107,1	97,3	104,2
pomidory	1864	179	333599	111,8	93,7	104,6
pozostałe ^c	7149	158	1129402	123,1	101,9	125,6
Owoce z drzew	94314	x	12910455	99,5	x	89,9
jabłonie	71379	161,4	11523820	99,4	89,4	88,9
grusze	4560	67,7	308941	101,7	108,5	110,4
śliwy	4537	64,1	290855	99,1	100,3	99,5
wiśnie	10057	61,7	620767	97,9	92,6	90,8
czereśnie	2945	47,6	140291	103,9	115,3	120,0
pozostałe ^d	836	30,8	25781	104,2	99,4	103,7
Owoce z krzewów owocowych i						
plantacji jagodowych	x	x	1017921	x	x	101,4
truskawki	16495	33,0	544347	101,4	96,5	97,8
maliny ^e	2125	27,2	57771	108,2	90,1	97,3
porzeczki	4820	61,2	294961	107,4	99,8	107,3
agrest	246	45,4	11150	100,1	101,8	101,8
pozostałe ^f	1049	104,5	109692	103,4	103,8	107,3

^a Z Inem oleistym. ^b Łącznie z mieszanekami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne. ^d Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. ^e Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^f Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Tabl. 7. **Bydło, owce, konie, kozy, drób w 2009 r.**
Stan w końcu miesiąca

Wyszczególnienie	Ogółem				W tym gospodarstwa indywidualne			
	czerwiec		grudzień		czerwiec		grudzień	
	w sztukach	rok poprzedni = 100	w sztukach	rok poprzedni = 100	w sztukach	rok poprzedni = 100	w sztukach	rok poprzedni = 100
Bydło	989753	95,3	983998	99,6	983546	95,3	977715	99,6
cielęta w wieku poniżej 1 roku ...	212841	88,5	213786	97,9	210876	88,3	211771	97,9
młode bydło w wieku 1–2 lat	183802	114,7	176573	120,8	182974	115,1	175667	121,1
bydło w wieku 2 lat i więcej	593110	93,0	593639	95,2	589696	93,0	590277	95,2
w tym krowy	526359	89,3	533875	93,6	523480	89,3	531036	93,6
w tym mleczne	517004	88,7	520877	92,2	515054	88,7	518977	92,2
Owce	5768	69,1	5431	70,6	5618	68,7	5341	70,4
w tym maciorki	3765	68,2	3832	87,6	3674	67,7	3758	87,6
Konie	55156	92,3	x	x	54500	92,4	x	x
w tym 3-letnie i starsze	36164	94,5	x	x	35657	93,7	x	x
Kozy	7872	85,3	x	x	7735	84,8	x	x
w tym samice 1-roczone i starsze	4513	77,0	x	x	4454	76,9	x	x
Drób ^a	19775217	95,5	18013780	111,9	17823766	93,6	16442717	110,4
w tym drób kurzy	18768192	94,7	17242825	111,1	16818882	92,5	15673322	109,4
w tym nioski	7623258	96,5	7775664	106,9	6976077	96,8	7210661	109,6

^a W wieku powyżej 2 tygodni; drób kurzy, indyki, gęsi, kaczkę oraz drób pozostały (np. strusie, perliczki itp.).

Tabl. 8. **Trzoda chlewna w 2009 r.**
Stan w końcu miesiąca

Wyszczególnienie	Marzec		Lipiec		Listopad	
	w sztukach	rok poprzedni = 100	w sztukach	rok poprzedni = 100	w sztukach	rok poprzedni = 100
O g ó ł e m						
O g ó ł e m	1213116	71,6	1331840	85,3	1366827	93,8
Prosięta o wadze do 20 kg	373072	70,7	426178	85,0	422995	84,3
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	359084	77,3	327158	87,3	321742	94,7
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50						
kg i więcej	356609	65,1	448004	84,3	496131	100,8
Trzoda chlewna na chów o wadze 50						
kg i więcej	124351	80,9	130500	84,6	125959	102,5
w tym lochy	119851	79,7	126334	83,6	121958	101,9
w tym lochy prośne	81940	84,6	81187	84,1	78172	100,9
w tym gospodarstwa indywidualne						
Razem	1165862	70,8	1278797	84,6	1317879	93,5
Prosięta o wadze do 20 kg	353986	69,5	403619	84,1	403720	83,6
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	350802	76,6	315849	86,2	313364	94,1
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50						
kg i więcej	345755	64,7	437826	84,2	483969	101,2
Trzoda chlewna na chów o wadze 50						
kg i więcej	115319	79,1	121503	83,5	116826	101,6
w tym lochy	110870	77,8	117399	82,4	112916	100,9
w tym lochy prośne	75254	82,3	74790	83,0	71950	99,2

Tabl. 9. **Pogłowię zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych ^a**
Stan w końcu II półrocza

Wyszczególnienie	2008		2009	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
Bydło	46,2	47,4	44,9	46,0
w tym krowy	26,7	27,4	24,4	25,0
Trzoda chlewna	68,1	68,1	62,4	62,0
w tym lochy	5,6	5,4	5,6	5,3
Owce	0,4	0,4	0,2	0,3
w tym maciorki	0,2	0,2	0,2	0,2
Konie ^b	2,8	2,8	2,5	2,6
w tym 3-letnie i starsze	1,8	1,8	1,7	1,7
Kozy ^b	0,4	0,4	0,4	0,4
w tym samice 1-roczone i starsze	0,3	0,3	0,2	0,2
Drób kurzy ^c	726,0	691,6	787,3	737,9
w tym nioski	340,3	317,7	355,0	339,5

^a Stan w czerwcu. ^b Stan w końcu I półrocza. ^c W wieku powyżej 2 tygodni.

Tabl. 10. **Udział województwa w produkcji niektórych artykułów rolnych w kraju w 2009 r.**

A. Powierzchnia, plony i zbiory wybranych ziemiopłodów rolnych i ogrodnich

Wyszczególnienie a – powierzchnia w ha b – plony z 1 ha w dt c – zbiory w dt	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	Polska	województwo	Polska = 100	Polska	województwo	Polska = 100
	w liczbach bezwzględnych			w liczbach bezwzględnych		
Zboża ogółem	a 8582783	1065089	12,4	7859231	1044668	13,3
	b 34,8	27,8	x	33,1	27,4	x
	c 298266201	29630146	9,9	260415719	28647615	11,0
w tym:						
zboża podstawowe z mieszan-	a 8228846	1039494	12,6	7587313	1022327	13,5
kami zbożowymi	b 34,1	27,3	x	32,6	27,0	x
	c 280200701	28370098	10,1	247484412	27583808	11,1
w tym: pszenica ogółem	a 2346215	139318	5,9	2010729	131575	6,5
	b 41,7	34,9	x	39,1	33,6	x
	c 97898556	4868637	5,0	78584000	4425490	5,6
żyto	a 1395702	292763	21,0	1314266	289871	22,1
	b 26,6	22,1	x	25,8	22,0	x
	c 37128929	6470795	17,4	33895182	6377162	18,8
kukurydza na ziarno	a 274056	18465	6,7	198326	15558	7,8
	b 62,3	63,8	x	60,6	63,2	x
	c 17065648	1177824	6,9	12009188	983266	8,2
Strączkowe jadalne.....	a 27837	860	3,1	26013	657	2,5
	b 21,5	20,4	x	20,8	18,8	x
	c 598501	17543	2,9	542120	12338	2,3
Ziemniaki.....	a 507952	84576	16,7	494929	83784	16,9
	b 191	166	x	187	165	x
	c 97027958	14039939	14,5	92682780	13831540	14,9
Buraki cukrowe	a 199936	14474	7,2	162441	13932	8,6
	b 543	479	x	553	477	x
	c 108491579	6928901	6,4	89794287	6649723	7,4
Rzepak i rzepik ogółem	a 809970	28770	3,6	554302	24308	4,4
	b 30,8	25,8	x	29,3	24,9	x
	c 24968245	741270	3,0	16216559	605828	3,7
Warzywa gruntowe	a 206508	30700	14,9	200796	30552	15,2
	c 48097456	7043811	14,6	46777448	6997291	15,0
w tym kapusta	a 30330	4892	16,1	30253	4888	16,2
	b 421	400	x	421	400	x
	c 12759446	1956299	15,3	12730461	1955344	15,4
Owoce z drzew	a 279173	94851	34,0	272820	94314	34,6
	c 30999485	12924792	41,7	30516668	12910455	42,3
w tym jabłonie.....	a 173607	71484	41,2	170369	71379	41,9
	b 151,3	161,4	x	151,6	161,4	x
	c 26262734	11536850	43,9	25834159	11523820	44,6
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych.....	c 5463042	1018249	18,6	5419186	1017921	18,8
w tym truskawki.....	a 53551	16497	30,8	53341	16495	30,9
	b 37,1	33,0	x	37,1	33,0	x
	c 1989071	544426	27,4	1977861	544347	27,5

B. Zwierzęta gospodarskie

Stan w końcu II półrocza

Wyszczególnienie	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	Polska	województwo	Polska = 100	Polska	województwo	Polska = 100
	w liczbach bezwzględnych			w liczbach bezwzględnych		
Bydło w szt.	5590219	983998	17,6	5283525	977715	18,5
w tym krowy	2678183	533875	19,9	2546280	531036	20,9
na 100 ha użytków rolnych	34,7	44,9	x	36,6	46,0	x
w tym krowy	16,6	24,4	x	17,6	25,0	x
Udział krów w pogłowie bydła w %	47,9	54,3	x	48,2	54,3	x
Trzoda chlewna w szt.	14252509	1366827	9,6	12330540	1317879	10,7
w tym lochy	1360812	121958	9,0	1176333	112916	9,6
na 100 ha użytków rolnych	88,4	62,4	x	85,3	62,0	x
w tym lochy	8,4	5,6	x	8,1	5,3	x
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej w %	9,5	8,9	x	9,5	8,6	x
Owce w szt.	224034	5431	2,4	203118	5341	2,6
w tym maciorki	158151	3832	2,4	144655	3758	2,6
na 100 ha użytków rolnych	1,4	0,2	x	1,4	0,3	x
w tym maciorki	1,0	0,2	x	1,0	0,2	x

Opracowanie: Wydział Analiz, Rozpowszechniania i Promocji, tel. 22 464 20 96